

Verdifull kystlynghei

Geografi og historie

I Norge finner vi kystlynghei langs kysten opp til Lofoten. Naturtypen er skapt gjennom

- skogrydding,
- lyngbrenning og
- beiting

og er det eldste kulturlandskapet vi har.

Risøya (rett nordøst for hovedøya Vega) har en mosaikk av tørr og fuktig lynghei.

Bruk

Det vintermilde kystklimaet gjør det mulig for småfe å gå på beite store deler av året på øyene og langs kysten et stykke nordover på Helgeland. Det er gamle saueraser som *gammelnorsk sau* som klarer å utnytte best beiteressursene året rundt.

Om vinteren er ung røsslyng ei viktig beiteplante. For å opprettholde et godt beitegrunnlag må det foretas flekkvis brenning slik at røsslyngen forynges, og einer og krekling reduseres (→ *skjøtsel*).

Artsmangfold

Vanligvis er kystlynghei artsfattig. I Vegaøyen har vi derimot også artsrike utforminger på grunn av kalkberg (for arts mangfold → *vegetasjon/kystlynghei*).

Trua naturtype

Kystlynghei er en truet naturtype på grunn av opphørt drift, intensivering av landbruksdrift, tilplanting med gran og nedbygging. For å stimulere til beiting, brenning og krattrydding finnes det egne tilskuddsordninger både nasjonalt og spesielt for Vegaøyen verdensarv.

Kystlynghei i Vegaøyen

I Vegaøyen er det kartlagt 13290 daa (13,3 km²) kystlynghei (også i mosaikk med andre naturtyper). 3821 daa (3,8 km²) er registrert som verdifullt.

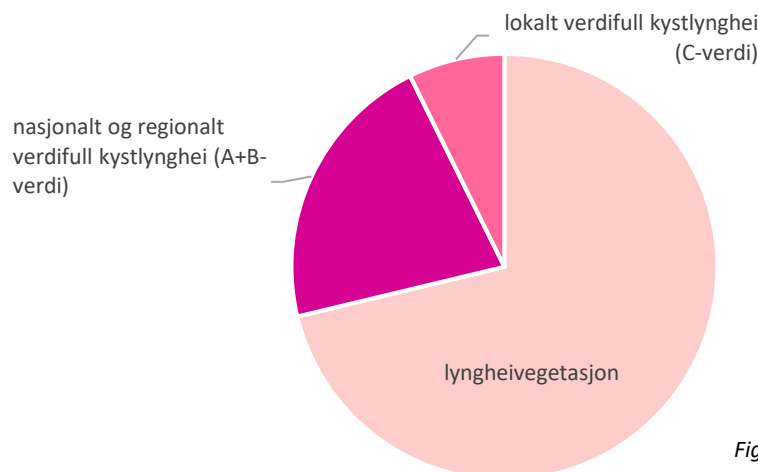

Fig. 1: Kystlynghei i Vegaøyen